

Οι Καποδίστρες και οι Μέττερνιχ

/ [Γνώμες](#)

- [Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων](#)

Δεν θα ασχοληθώ με την ταινία. Με αυτήν ασχολούνται πολλοί στον δημόσιο διάλογο, ειδικοί και μη. Προτιμώ να ασχοληθώ με σημαντικές μαρτυρίες για την προσωπικότητα του Ιωάννου Καποδίστρια. Σκέφθηκα να ξαναδιαβάσω τις απόψεις που εξέφρασαν για τον πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδος διακεκριμένοι αντίπαλοι και επικριτές του. Εκεί, λοιπόν, βλέπουμε ότι όλοι παραδέχονται την αγνή αγάπη του για την Ελλάδα. Ομολογούν μάλιστα ότι χρησιμοποίησε τη θέση του ως συν-υπουργού Εξωτερικών της Ρωσίας (υπήρχε και ο Νέσσελροντ) κυρίως για να εξυπηρετήσει τον μοναδικό εθνικό στόχο του: Την απελευθέρωση των Ελλήνων από τον τουρκικό ζυγό.

Ο Χένρυ Κίσσιγκερ (Kissinger), πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ και αντιπαθής στον Ελληνισμό λόγω Κυπριακού, στη διδακτορική διατριβή του (A World Restored, Νέα Υόρκη 1957) μελετά τις προσωπικότητες του Αυστριακού Καγκελλαρίου Μέττερνιχ και του Βρετανού Υπουργού Εξωτερικών Κάστληρ. Στο βιβλίο υπάρχουν εκτενείς αναφορές στον Καποδίστρια -τότε σύμβουλο του Τσάρου

Αλεξάνδρου- με αφορμή την ανάμιξή του σε θέματα που αφορούσαν την ευρωπαϊκή διπλωματία μετά την ήττα του Ναπολέοντος. Ο ίδιος ο Μέττερνιχ παραδέχεται ότι: «Ο Καποδίστριας θέλει με τη βοήθεια της Ρωσίας να τελειώσει το ελληνικό ζήτημα, αλλά όχι ... σύμφωνα με τις επιδιώξεις της Ρωσίας». (Χ. Κίσσιγκερ, Ένας αποκατεστημένος κόσμος, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2003, σελ. 527).

Στη διατριβή του ο Κίσσιγκερ περιλαμβάνει μία συγκλονιστική παραδοχή που βρήκε στο αρχείο του Κλέμενς Μέττερνιχ. Ο Καγκελλάριος της Αυστριακής Αυτοκρατορίας παραδέχεται ότι: «Δύο ομάδες ανθρώπων είναι πολιτικώς αντιμέτωπες σε ολόκληρο τον κόσμο: Καποδίστριας και Μέττερνιχ» (σελ. 513 της ελληνικής έκδοσης).

Ο Σπυρίδων Τρικούπης, αν και άσκησε αυστηρή κριτική στο έργο του Καποδίστρια, έγραψε στην Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασας: «Ουδενός Έλληνο η καρδιά ήτο ελληνικωτέρα. – υπέρ της Ελλάδος μετήλθεν την ρωσικήν επιρροήν και ουχί υπέρ της Ρωσίας την ελληνικήν Αρχήν του» (Τόμος Δ, σελ. 276).

Ο Ντάγκλας Ντέικιν (Douglas Dakin), Βρετανός ιστορικός, ο οποίος ειδικεύθηκε στην Ελληνική Ιστορία, έγραψε το βιβλίο: Ο Αγώνας των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία 1821-1833, το οποίο εξεδόθη στα ελληνικά από το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) το 1983. Εκεί ο συγγραφέας δείχνει αρνητική στάση προς το έργο του Καποδίστρια στην Ελλάδα (1828-1831), αλλά και αυτός ομολογεί ότι: «Σε καμία στιγμή της σταδιοδρομίας του δεν θυσιάσε εσκεμμένα τα ελληνικά συμφέροντα χάριν των ρωσικών ή για την προσωπική του άνεση και γαλήνη» (σελ. 377). Ο Ντέικιν καταγράφει ότι η προσήλωση του Καποδίστρια στο καθήκον και στην Εκκλησία τον έκανε δημοφιλή στις μάζες, αλλά ο ίδιος δημιούργησε εχθρούς ανάμεσα στις ηγετικές προσωπικότητες του τόπου.

Το καλοκαίρι του 1825, υπό την πίεση της προελάσεως του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο, πολλοί Έλληνες αγωνιστές αναγκάσθηκαν να υπογράψουν την «Πράξη υποταγής», δηλαδή μονομερούς υποτέλειας στην Αγγλία. Τότε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο Δημήτριος Υψηλάντης, ο Νικηταράς και άλλοι έστειλαν στη Γενεύη, όπου διέμενε ο Καποδίστριας, ένα αντίστοιχο κείμενο που εξέφραζε την «Πράξη υποταγής» στη Ρωσία. Ο Ντέικιν γράφει ότι ο Καποδίστριας αρνήθηκε να δώσει την έγκρισή του. «Αν η «Πράξη υποταγής» στην Αγγλία τού είχε προξενήσει αποστροφή, η έκκληση στη Ρωσία δεν τού προκαλούσε καν περιφρόνηση» (σελ. 210).

Ο Ελληνισμός οφείλει πολλά στον Ιωάννη Καποδίστρια.

Έντυπη πηγή: Εφημερίδα Παραπολιτικά, 10.1.2026

Πηγή: pemptousia.gr